

The authors emphasize the observance of the algorithm of step-by-step formation and correction as the basis for the development of speech activity at the stage of preparation for school, taking into account the cognitive and speech abilities of older preschool children with general underdevelopment of speech. The scientific work provides a definition of «readiness to study at school» and its components, where communicative-speech readiness is the primary basis and involves the child's mastery of phonetic, lexical, grammatical, communicative, diachronological competences.

On the basis of literary psychological and pedagogical sources, own experience, the essence of the general underdevelopment of speech has been determined, the results of research by many scientists on the formation of coherent speech of preschoolers with SEN have been analyzed; innovative methods and methods of pedagogical support are demonstrated. Proposed inclusive pedagogical technologies of cooperative learning, SMART technologies, mnemonics. All this provided the basis for the creation of pedagogical support methods.

Key words: «readiness to study at school», children of older preschool age with general underdevelopment of speech, speech-communicative competence, techniques of mnemonics, SMART technologies, cooperative learning technology.

УДК 378.22.091.322:174.7]-048.23(045)
DOI <https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series5.2022.89.03>

Беляєв С. Б., Толмачова І. М., Єрьоменко О. А.

РЕАЛІЗАЦІЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ В РОБОТІ ЗІ ЗДОБУВАЧАМИ ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ МАГІСТРА

У статті представлено досвід провадження академічної доброчесності в роботі зі здобувачами освітнього ступеня магістра у Комунальному закладі «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради. На підставі аналізу нормативних документів, методичних рекомендацій для закладів вищої освіти з підтримки принципів академічної доброчесності, останніх публікацій щодо особливостей дотримання академічної культури відстежено чинники, що зумовлюють цілеспрямовану реалізацію академічної доброчесності в роботі зі здобувачами освітнього ступеня магістра. Проаналізовано механізми впровадження академічної доброчесності в закладах вищої освіти та реалізацію найбільш ефективних практик академічної доброчесності в освітній процес.

Авторами висвітлено систему забезпечення академічної доброчесності в Комунальному закладі «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради, що є важливою складовою внутрішньої системи забезпечення якості освіти. Показано функціонування підрозділу із забезпечення якості освіти, комісії з питань етики та академічної доброчесності, перелічено пакет нормативних документів, що регулюють цей процес. Наведено приклади інструментів контролю дотримання академічної доброчесності.

Зосереджено увагу на напрямках діяльності кафедри педагогіки, психології, початкової освіти та освітнього менеджменту, шляхах підвищення культури академічної доброчесності членами кафедри та магістрантами. Продемонстровано реалізацію академічної доброчесності в освітньо-професійних програмах, науковій роботі з магістрантами, неформальній освіті. Підкреслено необхідність проведення постійного моніторингу для виявлення проблемних зон щодо розуміння питань етики та академічної доброчесності серед науково-педагогічних працівників і магістрантів.

Ключові слова: підготовка, магістр, академічна доброчесність, освітній процес, якість, заклад вищої освіти, компетентності, забезпечення академічної доброчесності.

Світовий освітній ландшафт істотно змінюється. Сьогодення характеризується радикальними змінами і у системі вищої освіти України. Однією із площин суттєвих трансформацій виступає підвищення академічних стандартів та вимог до якості вищої освіти, зокрема, через системне провадження фундаментальних цінностей академічної доброчесності та розробку, реалізацію й моніторинг відповідних механізмів на рівні країни та кожного закладу вищої освіти. Отже, даний напрям наукових досліджень є актуальним суспільним запитом.

Погоджуємося з міркуваннями В. Бахрушина та Є. Ніколаєва про те, що доброчесність – позитивна, необхідна академічному середовищу цінність. Завдяки доброчесності, відкритості, взаємній доброзичливості членів цього середовища воно ефективно реалізує свою місію з обміну знаннями й їх примноження [2].

Академічна доброчесність – складна міждисциплінарна категорія. Поступово в Україні складається предметно-наукове поле академічної доброчесності та розробляються вектори її імплементації на рівні нормативно-правового забезпечення та цілеспрямованого провадження в освітній процес закладів вищої освіти.

Зокрема проаналізовано академічну доброчесність як сучасне освітнє явище (М. Гриньова, Н. Гапон, О. Слободянюк та ін.) [6; 5; 13]; описано європейські практики забезпечення академічної доброчесності (Н. Батечко, А. Дурбас) [1]; розроблено компоненти академічної доброчесності студентів та умови її

формування (І. Тодорова) [14]; представлено досвід забезпечення академічної доброчесності закладами вищої освіти (О. Башкір, М. Бойко, М. Ячменик та ін.) [3; 4; 15].

Кожен заклад вищої освіти (ЗВО) в межах автономії розробляє та реалізує механізми провадження академічної доброчесності і встановлює етичні норми відносин в академічному середовищі. Так, у Харківському національному педагогічному університеті імені Г. С. Сковороди запропоновано низку перспективних шляхів реалізації принципів академічної доброчесності як-от: розроблення нормативних документів ЗВО, створення відповідних ресурсів на сайті наукової бібліотеки, банерів, методичних інструкцій, підготовку роликів, проведення конкурсів та тренінгів робітниками бібліотеки, відділом аспірантури, викладачами кафедр із залученням експертів тощо [3, с. 85].

Інструментами поширення принципів академічної доброчесності у Сумському державному університеті імені А. С. Макаренка є проведення відкритих лекцій, тренінгів, вебінарів, тижнів академічної доброчесності, робота наукових Лабораторій, професійна взаємодія зі стейкхолдерами; проведення щорічної Декади академічної доброчесності; підписання Декларації з академічної доброчесності науково-педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти тощо [15, с. 348].

У Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка дотримання принципів академічної доброчесності реалізується через проведення анкетування учасників освітнього процесу щодо порушень академічної доброчесності, перевірку наукових та науково-методичних робіт на наявність ознак академічного плагіату, проведення спільних із Національним агентством із Забезпечення якості вищої освіти України круглих столів, тренінгів, семінарів для гарантів освітніх програм, експертів, керівництва закладу [4, с. 177].

Практики академічної доброчесності у ЗВО України досліджуються та аналізуються Міністерством освіти і науки України, докладно вивчаються в ході акредитації освітніх програм Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

У Комунальному закладі «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради (КЗ «ХГПА») протягом багатьох років здійснюється професійна підготовка здобувачів освітнього ступеня магістра за багатьма спеціальностями. За цей період адміністрацією та науково-педагогічними працівниками закладу здійснено пошуки та реалізацію найбільш ефективних практик академічної доброчесності в освітній процес.

Мета статті – висвітлити досвід провадження академічної доброчесності в роботі зі здобувачами освітнього ступеня магістра.

У законі України «Про вищу освіту» академічну доброчесність визначено як «сукупність етичних принципів та визначених Законом України «Про освіту», цим законом та іншими законами України правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри результатів навчання та/або наукової (творчої) досягнень» [9; 10].

До чинників, що зумовлюють цілеспрямовану реалізацію академічної доброчесності в роботі зі здобувачами освітнього ступеня магістра віднесено:

- новітні тенденції та ефективні практики організації освітнього процесу у ЗВО країн Європи;
- визначення академічної доброчесності у якості обов'язкової складової внутрішньої системи забезпечення якості освіти у кожному ЗВО України;
- представлення у професійному стандарті на групу професій «Викладачі закладу вищої освіти» трудових функцій та професійних компетентностей викладача ЗВО, що передбачають обов'язкове дотримання норм академічної доброчесності (наприклад, трудова функція «керівництво науковою творчою роботою здобувачів вищої освіти») [11];
- постійно зростаючі технічні можливості щодо потенційно можливих порушень академічної етики [2].

Важливо відзначити, що випускники ЗВО педагогічного профілю працюють в освітній галузі, що зумовлює не тільки усвідомлене дотримання ними принципів та норм академічної доброчесності, а й провадження її механізмів у щоденній роботі з учителями, студентами, здобувачами загальної середньої освіти.

У КЗ «ХГПА» протягом кількох років створюється та успішно розвивається система забезпечення академічної доброчесності, яка є однією з важливих складових внутрішньої системи забезпечення якості. Зокрема, функціонує Підрозділ із забезпечення якості освіти (Підрозділ), що дає можливість вільного доступу до інформації усім учасникам освітнього процесу, а саме: висвітлення необхідних документів; критеріїв та процедури оцінювання здобувачів; оприлюднення результатів поточного та семестрового контролю тощо. Робота Підрозділу забезпечує універсальність та прозорість перебігу освітнього процесу і відповідає вимогам реалізації академічної доброчесності.

Моніторинг дотримання принципів академічної доброчесності, формування сприятливого академічного середовища якісного освітнього процесу в закладі здійснює Комісія з питань етики та академічної доброчесності. Розроблено пакет нормативних документів, що регулюють цей процес: «Кодекс академічної доброчесності КЗ «ХГПА»», «Положення з питань етики та академічної доброчесності» та ін.

Активно використовуються інструменти провадження принципів академічної доброчесності в освітню та наукову діяльність та інструменти контролю додержання академічної доброчесності у відповідності до

«Рекомендацій для закладів вищої освіти щодо доробки та провадження університетської системи забезпечення академічної доброчесності» [12]. Приміром, запобіганню проявам академічної недоброчесності є процедура перевірки науково-методичного забезпечення, курсових, дипломних, кваліфікаційних робіт, матеріалів наукових статей та тез доповідей викладачів та здобувачів вищої освіти на академічний плагіат, що здійснюється в Академії завдяки використанню програм StrikePlagiarism, Unicheck, SAIUP. Також постійно проводиться анкетування науково-педагогічних, педагогічних працівників, аспірантів та студентів закладу щодо вивчення розуміння ними питань етики та академічної доброчесності, виявлення проблемних зон у зазначеній проблематиці, корекції освітнього процесу та вдосконаленні науково-методичної діяльності. Отже, комплекс заходів сприяє успішній реалізації політики академічної доброчесності на рівні всього закладу.

В свою чергу, дотримання норм академічної доброчесності викладачами та здобувачами вищої освіти є одним із важливих напрямів діяльності кафедри педагогіки, психології, початкової освіти та освітнього менеджменту КЗ «ХГПА».

У 2021-2022 навчальному році на засіданнях кафедри розглянуто питання підготовки до проведення заходів щодо ознайомлення здобувачів вищої освіти з принципами академічної доброчесності, підготовки до студентських науково-теоретичних та науково-практичних конференцій, де окремим аспектом традиційно висвітлюється практика реалізації норм академічної доброчесності.

Науково-педагогічні працівники кафедри систематично підвищували власний рівень культури академічної доброчесності через участь у тематичних заходах, а саме: «Академічна доброчесність: онлайн-курс для викладачів» на навчальній платформі «Prometheus»; вебінар «Академічна доброчесність і підготовка навчально-педагогічних матеріалів» (вересень 2021 р.); круглий стіл «Дотримання академічної доброчесності в закладах вищої освіти» (жовтень 2021 р.); регіональна науково-практична конференція «Підвищення якості національної професійної освіти в контексті викликів сьогодення» (травень 2022 р.); науково-практичний вебінар «Академічна доброчесність у науково-освітньому просторі: правові, технологічні, морально-етичні аспекти» (червень 2022 р.).

Регулярно здійснюється опитування щодо академічної доброчесності серед здобувачів вищої освіти і науково-педагогічних працівників, результати якого виступають засобом зворотного зв'язку щодо забезпечення якості освітнього процесу та служать своєрідним підґрунтям удосконалення механізмів та процедур створення академічної спільноти на кафедрі. Так, за результатами останнього опитування щодо розуміння питань етики та академічної доброчесності серед науково-педагогічних працівників і магістрантів та виявлення проблемних зон у визначеному питанні було встановлено (див. табл. 1), що певний високий відсоток респондентів (13,5%) не знає про відкритий доступ до репозиторію, а, відповідно, не користуються ним; виявлена категорія опитуваних (4,3%), яка не знає про порядок перевірки своїх робіт або не вважає це за потрібне; велика частка опитаних (51,4%) не надає належної уваги проблематиці фальсифікації та фабрикації у наукових роботах.

Таблиця 1

Результати проведення опитування науково-педагогічних працівників та магістрантів щодо розуміння питань етики та академічної доброчесності в КЗ «ХГПА» ХОР

№ з/п	Деякі питання анкети	Відповіді учасників освітнього процесу (%)		
		Так	Ні	Не знаю
1	Чи є у Вас доступ до репозиторію Академії?	71,8	14,7	(не знаю про репозиторій) 13,5
2	Чи перевіряєте Ви свої наукові роботи на плагіат?	86,5	9,2	(не знаю про необхідність такої перевірки) 4,3
3	Чи знаєте Ви про факти фабрикації та фальсифікації у наукових роботах?	11,6	37	(не володію такою інформацією) 51,4

У зв'язку з цим, адміністрація та викладачі закладу посилили просвітницьку роботу з питань популяризації та пропагування академічної культури, зокрема, провели додаткові заходи для надання необхідної інформації кожному учаснику освітнього процесу про важливість дотримання певних етичних норм та академічної доброчесності; посилили контроль за виконанням вимог щодо написання наукових робіт.

У ході викладання та провадження наукової діяльності науково-педагогічні працівники кафедри усвідомлено та послідовно дотримуються принципів академічної доброчесності та діють у відповідності до політики ЗВО в означеному напрямку.

Наукова робота в Академії передбачає проведення прикладних наукових досліджень науково-педагогічними працівниками, а також дослідницької (творчої, пошукової, наукової) роботи студентів у галузі гуманітарних, природничих і спеціальних наук. Одним із важливих напрямів реалізації академічної доброчесності є організація роботи наукових товариств здобувачів освіти. Відтак, з метою залучення студентів до науково-дослідної діяльності на кафедрі в Академії організовано роботу наукових гуртків «Психея» та «Педагогіка». Для реалізації ст. 42. п. 3 Закону України «Про освіту» щодо «самостійного виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання та дотримання належного

посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей» [10] в тематику наукових гуртків було введено теми: «Вимоги до оформлення літературних джерел за вимогами ВАК України», «Загальні вимоги до оформлення наукових робіт», «Роль і місце науково-дослідної роботи у професії вчителя», «Честь і гідність в умовах сьогодення» тощо. Також, студентів Академії було залучено до участі у конкурсі кафедри педагогіки, психології, початкової освіти та освітнього менеджменту по створенню відеороликів «Академічна доброчесність: данина моді чи життєва необхідність?», що висвітлювало необхідність та важливість питань академічної доброчесності.

Вважаємо, що формування навчально-дослідницької компетентності здобувачів освіти стає необхідною умовою їхнього подальшого успішного входження в самостійне життя й професійну діяльність. Підготовка ними наукового дослідження та участь у науково-практичних конференціях різних рівнів і конкурсах сприяє формуванню академічної культури як якісної характеристики сучасного освітянина.

У кожній освітньо-професійній програмі (ОПП), за якими здійснюється підготовка майбутніх фахівців, відображено проблематику реалізації академічної доброчесності в освітянській галузі. Зокрема, в ОПП другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 013 Початкова освіта серед програмних компетентностей представлено ЗК-6 «Здатність до виокремлення, аналізу та розв'язання проблем в освітньому процесі для його вдосконалення»; ФК-1 «Здатність здійснювати науково-дослідницьку, прогностичну, планувальну, організаційну функції в галузі початкової освіти».

Реалізація академічної доброчесності – багатоаспектний довготривалий процес, що зумовлює комплексне задіяння відповідного потенціалу всіх освітніх компонентів ОПП.

Серед обов'язкових компонентів даної ОПП «Педагогіка та психологія у сфері вищої освіти», «Методологія та методи науково-педагогічних досліджень», «Методика викладання педагогіки у ЗВО», «Науково-дослідна практика з підготовки кваліфікаційної роботи» (нормативна частина). Здобувачі мають можливість вибрати для засвоєння освітні компоненти «Академічна доброчесність» та «Академічне письмо» (вибіркова частина).

В ОПП представлено й вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти.

Наступним прикладом наведемо ОПП другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта (Англійська мова). У програмі прописано такі загальні компетентності з академічної доброчесності, які має набути магістрант: ЗК-2 «Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел»; ЗК-4 «Здатність самостійно здобувати за допомогою інформаційних технологій і використовувати в практичній діяльності нові знання та вміння, у тому числі в нових галузях знань, безпосередньо не пов'язаних зі сферою діяльності, розширювати і поглиблювати свій науковий світогляд». Серед фахових компетентностей спеціальності реалізація академічної доброчесності простежується у таких компетентностях: ФК-14 «Здатність здійснювати дослідницьку роботу в галузі мовознавства, літературознавства та методики викладання іноземної мови»; ФК-16 «Здатність представляти науковому співтовариству експериментальні досягнення у вигляді наукових статей, доповідей, мультимедійних презентацій, відповідно до прийнятих стандартів і форматів професійного співтовариства».

Означені компетентності реалізуються в освітніх компонентах «Методологічні засади наукових досліджень», «Педагогіка та психологія вищої школи» (нормативна частина).

У вибірковій частині ОПП також забезпечено політику академічної доброчесності. Зокрема, вивчення курсів «Професійний розвиток викладачів вищої школи в англійськомовних країнах світу», «Теорія і практика перекладу» дозволить магістрантові уникнути проявів академічної недоброчесності в професійній діяльності.

Корисним, на нашу думку, є досвід залучення магістрантів до участі в неформальній освіті. Майбутнім фахівцям було запропоновано перелік навчальних курсів для удосконалення професійних навичок із академічного письма, зокрема, курс «Академічна доброчесність: онлайн-курс для викладачів» (платформа онлайн-освіти Prometheus); курс «Академічна доброчесність» (студія онлайн-освіти «EdEra»); курс «Академічна доброчесність в університеті» (платформа ВУМ online).

Висновок. Досвід провадження академічної доброчесності в роботі зі здобувачами освітнього ступеня магістра у КЗ «ХГПА» демонструє постійну, плідну та довготривалу роботу адміністрації та викладачів закладу щодо побудови системи забезпечення академічної культури, її розуміння та прийняття кожним учасником освітнього процесу. Прозорість та демократичність організації освітнього процесу з магістрантами, активне студентське наукове життя, свідомою відповідальністю за продукти власної наукової діяльності, прозорі інструменти контролю за дотриманням норм академічної доброчесності сприяють підвищенню якості вищої освіти в Академії.

Перспективи подальшого дослідження вбачаємо в удосконаленні комплексу методів протидії плагіату в процесі написання кваліфікаційних робіт здобувачами освітнього ступеня магістра.

Використана література:

1. Батечко Н., Дурдас А. Академічна доброчесність в контексті європейських практик: досвід Франції. *Неперервна професійна освіта: теорія і практика*. 2019. Вип. 3. С. 88–94. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NPO_2019_3_15 (дата звернення: 01.09.2022)

2. Бахрушин В., Ніколаєв С. Методичні рекомендації для закладів вищої освіти з підтримки принципів академічної доброчесності. 2019. 41 с. URL: https://msu.edu.ua/library/wp-content/uploads/2019/11/methods_2019-final.pdf (дата звернення: 28.08.2022)
3. Башкір О. Реалізація принципів академічної доброчесності в закладах вищої освіти України. *Освітологічний дискурс*. 2021. № 33. С. 77–90.
4. Бойко М. Академічна доброчесність в освітньому процесі педагогічного університету: управлінський аспект. *Наукові записки*. 2020. № 2. С. 172–180.
5. Гапон Н. Ставлення до виявів академічної нечесності у студентів як соціально-психологічна проблема. *Humanitarium*. 2017. № 39, Вип. 1. С. 56–63.
6. Гриньова М. Лідер самому собі та академічна доброчесність: у фокусі відповідальна позиція до інтелектуальної власності. *Цифрова компетентність сучасного вчителя нової української школи: 2021 (Подолання викликів у період карантину, спричиненого COVID-19)*: зб. матеріалів всеукр. наук.-практ. семінару (Київ, 2 березня 2021 р.) / за заг. ред. О.В. Овчарук. Київ: Інститут інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України: 2021. С. 32–35.
7. *Освітньо-професійна програма «Початкова освіта» другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 013 «Початкова освіта» галузь знань 01 Освіта/Педагогіка*. 2020. Харків: Комунальний заклад «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради. URL: <https://drive.google.com/file/d/1UnJPMIbhmD52NRUKpo7N-3XL0JqUAcJV/view> (дата звернення 27.08.2022)
8. *Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Англійська мова)» другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 014.021 «Середня освіта (Мова і література (англійська))» галузь знань 01 Освіта/Педагогіка*. 2022. Харків: Комунальний заклад «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради. URL: <http://www.hgra.kharkov.com/wp-content/uploads/2019/opp/2022/magistr/anglmova.pdf> (дата звернення 27.08.2022)
9. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text> (дата звернення: 30.08.2022)
10. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> (дата звернення: 30.08.2022)
11. Професійний стандарт на групу професій «Викладачі закладу вищої освіти» № 610 від 23.03.2022 р. URL: https://osvita.ua/doc/files/news/819/81950/610_Vikladachi_zakladiv_vishoyi_osviti.pdf (дата звернення: 30.08.2022)
12. Рекомендації для закладів вищої освіти щодо розробки та впровадження університетської системи забезпечення академічної доброчесності: Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти. 2019. 24 с. URL: <https://naqa.gov.ua/wp-content/uploads/2019/10/%D0%A0%D0%B5%D0%BA%D0%BE%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D0%B4%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%96%D0%88-%D0%97%D0%92%D0%9E-%D1%81%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B5%D0%BC%D0%B0-%D0%B7%D0%B0%D0%B1%D0%B5%D0%B7%D0%BF%D0%B5%D1%87%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D> (дата звернення: 28.08.2022)
13. Слободянюк О. Стан дослідження проблеми забезпечення академічної доброчесності у вищій освіті України. *Науковий часопис*. 2019. Вип. 70. С. 236–240.
14. Тодорова І. Компоненти академічної доброчесності студентів та умови її формування. *Витоки педагогічної майстерності*. 2019. Вип. 24. С. 199–205. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vpm_2019_24_44 (дата звернення: 01.08.2022)
15. Ячменик М. Академічна доброчесність як елемент забезпечення якості освіти у вищій школі: досвід сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. 2020. № 8 (102). С. 342–351.

References:

1. Batechko N., Durdas A. (2019) Akademichna dobrochesnist v konteksti yevropeiskykh praktyk: dosvid Frantsii [Academic integrity in the context of European practices: the experience of France]. *Neperervna profesiina osvita: teoriia i praktyka* [Continuous professional education: theory and practice]. Vyp. 3. S. 88–94. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NPO_2019_3_15 (data zvernennia: 01.09.2022) [in Ukrainian]
2. Bakhrushyn V., Nikolaiev Ye. (2019) Metodichni rekomendatsii dlia zakladiv vyshchoi osvity z pidtrymky pryntsyviv akademichnoi dobrochesnosti [Methodological recommendations for institutions of higher education to support the principles of academic integrity]. 41 s. URL: https://msu.edu.ua/library/wp-content/uploads/2019/11/methods_2019-final.pdf (data zvernennia: 28.08.2022) [in Ukrainian]
3. Bashkir O. (2021) Realizatsiia pryntsyviv akademichnoi dobrochesnosti v zakladakh vyshchoi osvity Ukrainy [Implementation of the principles of academic integrity in higher education institutions of Ukraine]. *Osvitohichnyi dyskurs* [Educational discourse]. № 33. S. 77–90. [in Ukrainian]
4. Boiko M. (2020) Akademichna dobrochesnist v osvitnomu protsesi pedahohichnoho universytetu: upravlinskyi aspekt [Academic integrity in the educational process of a pedagogical university: management aspect]. *Naukovi zapysky* [Scientific notes]. № 2. S. 172–180. [in Ukrainian]
5. Hapon N. (2017) Stavlennia do vyvayiv akademichnoi nechesnosti u studentiv yak sotsialno-psykholohichna problema [Attitude towards manifestations of academic dishonesty among students as a socio-psychological problem]. *Humanitarium*. № 39, Vyp. 1. S. 56–63. [in Ukrainian]
6. Hrynova M. (2021) Lider samomu sobi ta akademichna dobrochesnist: u fokusi vidpovidalna pozytsiia do intelektualnoi vlasnosti [Self-leadership and academic integrity: a focus on intellectual property responsibility]. *Tsyfrova kompetentnist suchasnoho vchytelia novoi ukrainskoi shkoly: 2021 (Podolannia vyklykiv u period karantynu, sprychynenoho COVID-19)* [Digital competence of the modern teacher of the new Ukrainian school: 2021 (Overcoming challenges during the period of quarantine caused by COVID-19)]: zb. materialiv vseukr. nauk.-prakt. seminaru (Kyiv, 2 bereznia 2021 r.) / za zah. red. O. V. Ovcharuk. Kyiv: Instytut informatsiinykh tekhnolohii i zasobiv navchannia NAPN Ukrainy. S. 32–35. [in Ukrainian]
7. *Osvitno-profesiina prohrama «Pochatkova osvita» druhoho (mahisterskoho) rivnia vyshchoi osvity zi spetsialnosti 013 «Pochatkova osvita» haluz znan 01 Osvita/Pedahohika* [Educational and professional program "Elementary Education" of the second (master's) level of higher education in specialty 013 "Elementary Education" field of knowledge 01 Education/Pedagogy]. 2020. Kharkiv: Komunalnyi zaklad «Kharkivska humanitarno-pedahohichna akademiia» Kharkivskoi oblasnoi rady. URL: <https://drive.google.com/file/d/1UnJPMIbhmD52NRUKpo7N-3XL0JqUAcJV/view> (data zvernennia 27.08.2022) [in Ukrainian]

8. *Osvitno-profesiina prohrama «Serednia osvita (Anhliiska mova)» druho (mahisterskoho) rinvia vyshchoi osvity zi spetsialnosti 014.021 «Serednia osvita (Mova i literatura (anhliiska))» haluz znan 01 Osvita/Pedahohika* [Educational and professional program "Secondary Education (English) of the second (master's) level of higher education in specialty 014.021 "Secondary Education (Language and Literature (English))" field of knowledge 01 Education/Pedagogy.]. 2022. Kharkiv: Komunalnyi zaklad «Kharkivska humanitarno-pedahohichna akademiia» Kharkivskoi oblasnoi rady. URL: <http://www.hgpa.kharkov.com/wp-content/uploads/2019/opp/2022/magistr/anglmova.pdf> (data zvernennia 27.08.2022) [in Ukrainian]
9. *Pro vyshchu osvitu* [About higher education]; Zakon Ukrainy vid 01.07.2014 r. № 1556-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text> (data zvernennia: 30.08.2022) [in Ukrainian]
10. *Pro osvitu* [About education]; Zakon Ukrainy vid 05.09.2017 r. № 2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> (data zvernennia: 30.08.2022) [in Ukrainian]
11. *Profesiinyi standart na hrupu profesii «Vykladachi zakladu vyshchoi osvity* [Professional standard for the group of professions "Teachers of a higher education institution"] № 610 vid 23.03.2022 r. URL: https://osvita.ua/doc/files/news/819/81950/610_Vykladachi_zakladiv_vishoyi_osviti.pdf (data zvernennia: 30.08.2022) [in Ukrainian]
12. *Rekomendatsii dlia zakladiv vyshchoi osvity shchodo rozrobky ta vprovadzhennia universytetskoj systemy zabezpechennia akademichnoi dobrochesnosti* [Recommendations for institutions of higher education regarding the development and implementation of a university system for ensuring academic integrity]; Natsionalne ahentstvo iz zabezpechennia yakosti vyshchoi osvity. 2019. 24 s. URL: <https://naqa.gov.ua/wp-content/uploads/2019/10/> (data zvernennia: 28.08.2022) [in Ukrainian]
13. Slobodianiuk O. (2019) Stan doslidzhennia problemy zabezpechennia akademichnoi dobrochesnosti u vyshchii osviti Ukrainy [The state of research on the problem of ensuring academic integrity in higher education of Ukraine]. *Naukovyi chasopys* [Scientific journal]. Vyp. 70. S. 236-240. [in Ukrainian]
14. Todorova I. (2019) Komponenty akademichnoi dobrochesnosti studentiv ta umovy yii formuvannia [Components of academic integrity of students and conditions of its formation.]. *Iytoky pedahohichnoi maisternosti* [Origins of pedagogical skills]. Vyp. 24. S. 199-205. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vpm_2019_24_44 (data zvernennia: 01.08.2022) [in Ukrainian]
15. Iachmenyk M. (2020) Akademichna dobrochesnist yak element zabezpechennia yakosti osvity u vyshchii shkoli: dosvid sumskoho derzhavnogo pedahohichnogo universytetu imeni A. S. Makarenka [Academic integrity as an element of ensuring the quality of education in higher education: the experience of Sumy State Pedagogical University named after A. S. Makarenko]. *Pedahohichni nauky: teoriia, istoriia, innovatsiini tekhnolohii* [Pedagogical sciences: theory, history, innovative technologies]. № 8 (102). S. 342-351. [in Ukrainian]

Belyaev S., Tolmachova I., Yeromenko O. Implementation of academic integrity in work with applicants for a master's degree

The article presents the experience of academic integrity in the work with applicants for a master's degree in the Municipal Institution "Kharkiv Humanitarian and Pedagogical Academy" of the Kharkiv Regional Council. The authors traced the factors that determine the purposeful implementation of academic integrity in the work with applicants for a master's degree (based on the analysis of regulatory documents, guidelines for higher education institutions to support the principles of academic integrity, recent publications on the peculiarities of academic culture). The paper analyzes the mechanisms of implementation of academic integrity in higher education institutions and the implementation of the most effective practices of academic integrity in the educational process.

The authors highlight the system of ensuring academic integrity in the Municipal Establishment "Kharkiv Humanitarian-Pedagogical Academy" Of Kharkiv Regional Council, which is an important component of the internal system of quality assurance in education. The article shows the functioning of the unit for quality assurance of education, the commission on ethics and academic integrity, lists a package of regulatory documents governing this process and provides examples of tools for monitoring compliance with academic integrity.

The study focuses on the areas of activity of the Department of Pedagogy, Psychology, Primary Education and Educational Management, ways to improve the culture of academic integrity by members of the department and master students. The authors demonstrate the implementation of academic integrity in educational and professional programs, scientific work with master students, non-formal education. The article emphasizes the need for continuous monitoring to identify problem areas in under-standing ethics and academic integrity among academic staff and undergraduates.

Key words: *training, master, academic integrity, educational process, quality, higher education institution, competencies, ensuring academic integrity.*